

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.II.20.068/2012/7. szám

A Szegedi Ítéltábla a **(pártf. ügyvéd neve)** pártfogó ügyvéd által képviselt felperesnek - az Országos Bírói Hivatal által képviselt IV.r., az Országos Bírói Hivatal által képviselt V.r., az Országos Bírói Hivatal **Elnöke** VI.r., az Országos Bírói Hivatal által képviselt Veszprémi Törvényszék VII.r., **a személyesen eljár** XI.r., **(jogtanácsos neve)** jogtanácsos által képviselt **Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzat Polgármesteri Hivatal** XII.r., **a személyesen eljár** XIII.r., az Országos Bírói Hivatal által képviselt Kaposvári Törvényszék XV.r., **a személyesen eljár** XVI.r., az Országos Bírói Hivatal által képviselt Fővárosi Törvényszék XIX.r. és Fővárosi Ítéltábla XX.r., a **(személy neve)** hivatalvezető által képviselt **kormányhivatal** XXI.r., (személy neve) által képviselt **Legfőbb Ügyészség** XXII.r. és a személyesen eljár **(személy neve)** XXIII.r. alperesek ellen személyhez fűződő jogok megsértésének megállapítása iránt indított perében a Pest Megyei Bíróság (Budapest Környéki Törvényszék) 2011. szeptember 7. napján kelt 14.P.20.912/2008/49. számú ítélete ellen a felperes 52. és Pf.II.20.068/2012/2. számú fellebbezése alapján lefolytatott másodfokú eljárásban - tárgyaláson kívül elbírálva - meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, a megfellebbezett rendelkezéseit **helybenhagyja**.

Megállapítja, hogy a feljegyzett 396 000 (háromszázkilencvenhatezer) Ft feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket, valamint a felperes képviseletét ellátó **(pártfogó ügyvéd neve)** pártfogó ügyvéd díját az állam viseli.

- 2 -

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S :

A Baranya Megyei Bíróság 2003. évben megkereste a XII.r. alperesi polgármesteri hivatal gyámhivatalát a felperes gondnokság alá helyezésének kezdeményezése érdekében. A XII.r. alperes gyámhivatala 2005. június 13. napján P.21.153/2005. szám alatt keresetet

terjesztett elő a Veszprémi Városi Bíróságon jelen per felperesének cselekvőképességet érintő gondnokság alá helyezése iránt. Keresetlevelében előadta, a Baranya Megyei Bíróság tájékoztatása szerint a jelen per felperese személyiségi jog megsértésének megállapítása és bírósági jogkörben okozott kár megtérítése iránt pert indított a Fővárosi Bíróság alperes ellen. Közölte, a Tolna Megyei Bíróság tájékoztatta a gyámhivatalt, hogy a felperes a legtöbb megyei bíróság ellen keresetet nyújtott be személyiségvédelmi igény érvényesítése és bírósági jogkörben okozott kár megtérítése iránt. Előadta továbbá, hogy a Somogy Megyei Bíróság elnökének tájékoztatása szerint Somogy megyében a felperesnek 55 pere volt folyamatban, amelyeket részben bíróságok és bírák ellen indított ugyancsak személyiségi jog megsértésének megállapítása, valamint bírósági jogkörben okozott kár megtérítése iránt. A keresetlevelben írtak szerint a felperes módszerei közé tartozik az éppen eljáró bíróság és bírák alperesként való perbevonása, amelynek folytán mintegy 45 ügyben kellett kizárási kérelmet előterjeszteni.

A keresetlevél alapján a felperes gondnokság alá helyezése iránt indult peres eljárás - a bejelentett többszöri elfogultsági kifogás következtében - jelenleg kijelölés folytán a Budakörnyéki Bíróság előtt van folyamatban 6.P.20.828/2010. ügyszám alatt. A perben a bíróság a gyámhivatalt, mint felperest hiánypótlásra hívta fel egyebek mellett környezettanulmány, továbbá szakorvosi vélemény csatolása végett. A XII.r. alperes gyámhivatalának megkeresésére a Nagyvázsonyi Polgármesteri Hivatal gyámügyekkel foglalkozó ügyintézője 2009. november 26-án és december 1-jén kísérelt meg környezettanulmányt készíteni a felperes lakóhelyén, aki azt nem tette lehetővé. Ezt követően a gyámhivatal tanúként hallgatta meg a felperessel azonos címen lakó Szenger István Bálintot, továbbá a felperes elmeállapotára vonatkozó szakértői vélemény beszerzése érdekében kirendelte a XIII.r. alperes igazságügyi elmeorvos szakértőt. A felperes a szakértő idézésére a vizsgálaton nem jelent meg, ezért a XIII.r. alperes a gyámhivatal által rendelkezésére bocsátott iratok - köztük a 2003. május 15-én a Budapesti Igazságügyi Orvosszakértői Intézet által készített elmeorvos szakértői vélemény - alapján készítette el szakvéleményét. Ebben akként foglalt állást, hogy felmerül a gyanúja annak, miszerint a felperes paranoid személyiségzavarban szenved, azonban csak a felperes vizsgálata alapján lehet válaszolni arra a kérdésre, hogy javasolt-e a felperes cselekvőképességet korlátozó gondnokság alá helyezése, s ha igen, mely ügycsoportokra nézve.

Pf.II.20.068/2012/7. szám

A felperes a XII.r. alperesi polgármesteri hivatal gyámhivatalának a bíróság megkeresésére az előzőekben írtak szerint folytatott eljárásában kizárási iránti kérelmet terjesztett elő arra hivatkozással, hogy a gyámhivatal a gondnokság alá helyezés iránti perben ellenérdekű fél, ezért vele szemben eljárást nem folytathat, környezettanulmányt nem készíthet, szakértőt nem rendelhet ki. A XXI.r. alperes jogelőde, a Közép-dunántúli Regionális Államigazgatási Hivatal Szociális és Gyámhivatala a 2010. január 8. napján kelt 24/43-2/2010. számú végzésével a XII. r. alperes gyámhivatalának kizáráására és másik városi gyámhivatal kijelölésére irányuló kérelmet elutasította. Határozatának indokolása szerint a gyámhivatalt az eljáró bíróság kötelezte környezettanulmány készítésére,

szakvélemény beszerzésére, azaz a gondnokság alá helyezési perben hozandó döntéshez szükséges bizonyítékok beszerzésére. Az ügyben a döntést nem a gyámhatóság, hanem a bíróság hozza meg bizonyítási eljárás lefolytatását követően, az elsőfokú hatóság az ügyben eljárást nem folytat, így kizárása nem indokolt.

A felperes a kizárási kérelmet elutasító határozatra tekintettel a Veszprém Megyei Főügyészség előtt feljelentést tett a XII.r. alperes gyámhivatalának vezetője, **(gyámhiv. vezetőjének neve)** és ügyintézője, **(ügyintéző neve)** ellen arra hivatkozással, hogy hivatalos eljárás nélkül hoztak vele szemben végzéseket, illetve foganatosítottak tanúkihallgatást. A Veszprém Megyei Főügyészség a B.95/2010/1-I. számú 2010. január 15-én kelt határozatával a feljelentést elutasította azzal, hogy az abban megjelölt cselekmény nem bűncselekmény. A határozat ellen benyújtott panaszt a Legfőbb Ügyészség Nyomozásfelügyeleti és Vádélőkészítési Főosztálya a 2010. február 12-én kelt NF95/2010/2-I. számú határozatával elutasította azzal az indokolással, hogy az ügyben nyomozás elrendelésére, felügyeleti intézkedésre nem volt alap, a gyámhivatal intézkedésére törvényesen indult eljárásban került sor.

A XII.r. alperes gyámhivatalának hivatalvezetője, **(gyámhiv. vezetőjének neve)** a 2005. november 21-én kelt, s a Veszprém Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala dolgozójának, **(hivatal dolgozója)** címzett levelében a következőket írta: „.... nevezett perlekedési hajlamára tekintettel a Baranya Megyei Bíróság kezdeményezésére, valamint az Országos Igazságszolgáltatási Tanács támogatásával a gyámhivatal keresetet nyújtott be a Veszprém Megyei Bíróságon a gondnokság alá helyezése iránt. A per jelenleg még folyamatban van”.

A felperes 2004. március 4-i keltezéssel levelet írt a XII.r. alperes polgármesterének címezve, amelyben sérelmezte, hogy a gyámhivataltól egy hölgy kereste, aki személyazonosságát, hivatali minőségét nem igazolta. A felperes ezt zaklatásként értékelte, és kérte az eset kivizsgálását. A polgármester a panaszos levelet a jegyzőnek küldte, aki azt továbbította a gyámhivatalnak. A gyámhivatal vezetője 2004. március 23-án válaszolt a felperesnek, miszerint az ügyintéző munkaköri kötelességének megfelelően járt el.

A gondnokság alá helyezési perben a Budaörsi Városi Bíróság 3.P.20.592/2009/9-II. számú, 2009. július 16. napján kelt végzésével a felperes ügygondnokaként a XI.r. alperesi ügyvédet rendelte ki a Pp. 308. § (1) bekezdése alapján. A XI.r. alperes a 2009. november 24-én tartott tárgyaláson megjelent és ellenkérelmet terjesztett elő a kereset elutasítása iránt. Ezt követően a Pest Megyei Bíróság a IX.Pk.24.117/2010/2. számú, 2010. június 11-én kelt végzésével a Budaörsi Városi Bíróságot az ügy elintézéséből kizárta és a Budakörnyéki Bíróságot jelölte ki az ügy tárgyalására. A Budakörnyéki Bíróság a 2010.

október 1. napján kelt 4. sorszámú végzésével a XI.r. alperest kérelmére ügygondnoki tisztéből felmentette - miután a felperes keresetét jelen perben kiterjesztette a XI.r. alperesre -, és a felperes ügygondnokául a XXIII.r. alperes ügyvédet rendelte ki, akit megidézett a 2011. január 17. napjára kitűzött tárgyalásra. A XXIII.r. alperes szóban jelezte az eljáró bíróságnak, hogy nem kapott teljes körű iratanyagot, ezért a bíróság megküldte a XXIII.r. alperesnek az eredeti keresetlevelet és annak mellékleteit. A XXIII.r. alperes a 2011. január 17-én tartott tárgyaláson szabályszerű idézés ellenére nem jelent meg, egyéb ügyvédi teendői ellátására hivatkozással távolmaradását kimentette. Ugyanakkor a felperesnek a 2011. február 2. napján kelt levelében megadta az elérhetőségeit, kérte a felperest, hogy vegye fel vele a kapcsolatot, majd február 17-én megküldte a felperes részére a bíróságtól kapott iratokat. Ezek után 2011. április 13-án a bírósághoz érkezett beadványában kérte a felperes által a 2011. január 17-én tartott tárgyaláson előterjesztett permegszüntetésre irányuló kérelem elbírálását, majd - miután a felperes jelen perben alperesként perbe vonta - a 2011. május 11-én érkezett levelében kérte ügygondnoki tiszte alól való felmentését. A felperes 2011. május 24-én e-mailt írt a XXIII.r. alperesnek, amelyben kifogásolta, hogy a januári tárgyaláson nem vett részt, vele a kapcsolatot nem vette fel. A XXIII.r. alperes a május 25-i válaszában tájékoztatta a felperest ügygondnoki tisztéből történő felmentéséről.

A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság állapítsa meg, miszerint az alperesek alább részletezett jogsértő magatartásukkal megsértették a tisztességes eljáráshoz, a személyhez fűződő, valamint az adatvédelemhez való jogát. A IV., az V., a VI. és a XII.r. alperesekkel szemben nem vagyoni kártérítés iránti igényt is érvényesített, amelynek összegét 500 000 Ft-ban jelölte meg.

A XII.r. alperessel (Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzat Polgármesteri Hivatal) szembeni keresetét azzal indokolta, hogy a gyámhivatal jogsértően jutott hozzá peres adatokhoz, továbbá álláspontja szerint jogszerűtlenül járt el, amikor az ellene indított gondnokság alá helyezési peres eljárás tartama alatt eljárást folytatott - környezettanulmányt próbált beszerezni, szakértőt rendelt ki, stb. -, holott a perben ellentétesen érdekelt felek, ezért hatóságként nem járhatott volna el vele szemben.

- 5 -

Pf.II.20.068/2012/7. szám

A XXI.r. alperes (XXI.rendű alperes neve) jogelődje álláspontja szerint a kizárási kérelmét jogsértően utasította el, ezzel megsértette a tisztességes eljáráshoz való jogát.

Az V. és a VI.r., valamint a XVII.r. alperesekkel szemben keresetét arra alapította, hogy nevezett alperesek jogelődei a gondnoksági perben a gyámhivatal felperes „támogatójaként, segítőjeként” léptek fel, jogellenesen adtak át adatokat a gyámhivatalnak, tanácsal látták el, a per folyamán közvetlen kapcsolatot tartottak vele.

A IV.r., a VII.r., a XV.r., a XVI.r., a XIX.r. és XX.r. alperesek terhére rótták, hogy a tudta és engedélye nélkül peres iratokból másolatokat adtak a gyámhivatalnak, valamint, hogy a

XV.r. és a XVI.r. alperesek valótlanul állították, miszerint Somogy megyében 55 peres eljárást indított.

A VII.r. alperessel (Veszprém Megyei Bíróság) szembeni kereseti kérelme kapcsán előadta, hogy a bíróság 2007. VII. 5-én kelt 5.P.20.533/2007/5. számú elutasító határozata ellen fellebbezést nyújtott be, amelyben kérte pártfogó ügyvéd kijelölését is, hogy a fellebbezés alaki követelményeinek eleget tehessen. A bíróság a kijelölési kérelmét elkészttség okán elutasította, a Győri Ítéltábla azonban az elutasító határozatot Pkf.I.25.025/2008/2. számú határozatával 2008. VI.19. napján hatályon kívül helyezte. A hatályon kívül helyezésről szóló végzést az érintett alperes 2008. VII. hó 9. napján iktatta, ennek ellenére az ügyben azóta sem tette meg a szükséges intézkedést. E magatartása miatt bírósági jogkörben okozott kártérítési felelősség terheli.

Állította, a XI.r. alperes megsértette az ügyvédekre vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket, mert nem vette fel vele a kapcsolatot, őt nem képviselte megfelelően a gondnokság alá helyezési perben.

A XIII.r. alperesi szakértővel szemben előterjesztett keresetét azzal indokolta, hogy a szakértő személyes meghallgatása nélkül, az ismeretlen módon hozzákerült iratok felhasználásával készített szakértői véleményt, amelyben alaptalanul állította, hogy paranoid személyiségzavarban szenved, emellett nem sorolta fel tételesen a szakvéleményéhez felhasznált dokumentumokat. Kifogásolta azt is, hogy a szakértő bírósági kirendelés nélkül járt el.

A XXIII. r. ügyvéd terhére róta, hogy ügygondnokként vele a kapcsolatot nem vette fel, nem jelent meg a tárgyaláson, helyettesítéséről sem gondoskodott, a per irataiba nem tekintett be.

A XXII.r. alperessel szemben előterjesztett keresete kapcsán azt adta elő, hogy a Közép-dunántúli Regionális Államigazgatási Hivatal határozatában azt állapította meg, miszerint közte és a gyámhivatal között nincs eljárás folyamatban, holott az

- 6 -

ügyészség határozata ezzel ellentétes megállapítást tartalmaz. Kérte a bíróságtól, döntsön „kinek van igaza”, ilyen ellentmondásos határozatok mellett álláspontja szerint a tisztességes eljáráshoz való joga sérült.

Az alperesek ellenkérelmükben a felperes keresetének elutasítását kérték. Valamennyiük védekezése szerint a jogszabályi előírásoknak megfelelően jártak el, magatartásukkal a felperes személyhez fűződő jogait nem sértették.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Megállapította, hogy a le nem rótt illetéket az állam, a felmerült további költségeiket pedig a felek maguk viselik.

A IV.r., a VI.r. s a XVI.r. alperesekkel szemben előterjesztett keresetet nevezettek passzív perbeli legitimációjának hiányára hivatkozással utasította el rámutatva arra, hogy miután

nevezett alperesek munkakörökben eljárva fejtették ki a felperes által terhükre rótt magatartást, azért a Ptk. 348. § (1) bekezdése alapján a munkáltatójuk felelhet.

A VII.r., a XV.r., a XIX.r. és a XX.r. alperesekkel szembeni kereset kapcsán rámutatott, hogy a Pp. 192. § (1) bekezdése alapján a bíróság az adott ügyben jogosult más bíróságtól megkeresés útján iratokat beszerezni, s ugyanígy más bíróság vagy hatóság megkeresésére válaszolva iratokat megküldeni, adatokat szolgáltatni. A közigazgatási eljárásról szóló 2004. évi CXL. törvény (Ket.) 26. § (1) bekezdés b) pontja lehetőséget biztosít a hatóság részére, hogy jogsegélyt kérjen, ha az ügy elbírálásához olyan adat, irat szükséges, amellyel más hatóság vagy egyéb állami önkormányzati szerv, adott esetben a bíróság rendelkezik. A XII.r. alperesi polgármesteri hivatal gyámhivatala a gondnokság alá helyezési eljárást a gyámhatóságokról, valamint gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX.10.) Korm. rendelet 144. §-a alapján indította meg, és ezen eljárás keretében szerezte be a Ket. 26. § c) pontja alapján a bíróságoktól az eljárás megindításához szükséges iratokat. Hangsúlyozta, a Pp. 310. § (1) bekezdése a gondnokság alá helyezés iránti perben a hivatalbóli bizonyítást írja elő, így azon adatszolgáltatás, hogy a jelen per felperesének az adott bíróság előtt hány peres ügye van folyamatban, nem minősül jogellenes magatartásnak. Nem tekintendő az erre vonatkozó adat a személyes adatok védelméről szóló 1992. évi LXIII.tv. (Art.) 2. § (1) bekezdésében meghatározott személyes adatnak sem, hiszen a bíróság tárgyalásai nyilvánosak, ami azt jelenti, hogy az adott perek megindítására vonatkozó információkhoz a tárgyalási jegyzék alapján bárki hozzáférhet. Erre tekintettel a VII., XV., XIX. és XX.r. alperesek nem valósítottak meg jogsértést azzal, hogy a felperes pereinek számáról a gyámhivatal részére a gondnokság alá helyezési per megindításához adatot szolgáltatottak.

Rámutatott, az V. és a XVII.r. alperesekkel kapcsolatban előterjesztett kereset nem felel meg a Pp. 121. § (1) bekezdés c) pontjában foglaltaknak, a felperes ugyanis nem tett részletes tényelődást arra vonatkozóan, hogy az érintett alperesek mely magatartása szolgált a felperes által sérelmezett „támogatás” alapjául, s azt sem

- 7 -

Pf.II.20.068/2012/7. szám

adta elő, hogy mely személyhez fűződő jogát sértették meg. Erre tekintettel a velük szemben előterjesztett kereset érdemi elbírálásra alkalmatlan.

Nem találta megállapíthatónak a XI. és a XXIII.r. alperesekkel szemben előterjesztett keresetet sem. Az érintett ügyvédek a bíróság kirendelése folytán a felperes ügygondnokaként jártak el a perben, ezért a felperessel fennálló jogviszonyukra a megbízás szabályait találta alkalmazandónak. Megállapította, a felperes nem bizonyította, hogy a XI. és a XXIII.r. alperesek megszegték a Ptk. 474. § (2) bekezdésében és az Ütv. 3. § (2) bekezdésében írtakat. Mindemellett rámutatott, hogy a felperes keresete az érintett alperesek vonatkozásában megállapításra irányult, a megállapítási kereset jogszabályi feltételei azonban nem állnak fenn, arra nézve pedig, hogy az alperesek terhére rótt mulasztással összefüggésben bármilyen kár érte, a felperes még csak előadást sem tett.

Álláspontja szerint a XII.r. alperes jogszerűen járt el, amikor a Ket. 26. § (1) bekezdés c) pontja alapján a gondnokság alá helyezési eljárás megindításához szükséges adatokat

bekérte. Nem volt jogsértő azon eljárása sem, hogy a felperes 2004. március 4-i keltű panaszát az erre illetékes ügyintézőnek küldte meg a polgármester. Megjegyezte továbbá, hogy a környezettanulmány beszerzése a Ket. 56. §-a alapján történik, a felperest pedig a Ket. 51. § (3) bekezdése alapján adatszolgáltatási, valamint a szemle tűrésére irányuló kötelezettsége terhelte. Utalt arra, alaptalanul sérelmezte a felperes, hogy a XII.r. alperes eljáró ügyintézője e minőségét nem igazolta. Nem találta megállapíthatónak a jogsértést a tekintetben sem, hogy a XII.r. alperes gyámhivatala intézkedett a környezettanulmány beszerzése, tanú meghallgatása, illetve a szakértő kirendelése tárgyában. Rámutatott, a gyámhivatal a Gyer. 145. § rendelkezése szerint járt el, amikor a gondnokság alá helyezési perben a bíróság felhívására a hiányokat pótolni kívánta, vele szemben kizárási ok a Ket. 42. §-a alapján nem állt fenn, ezért nem mulasztott a XXI.r. alperes sem azzal, hogy a kizárási kérelmet elutasította.

Nem találta jogsértőnek a XXII.r. alperes XXII.rendű alperes neve feljelentést elutasító panaszt elbíráló határozatát sem.

A XIII.r. orvosszakértővel szemben előterjesztett kereset kapcsán rámutatott, hogy a Ket. 58. § (1) és (3) bekezdése, illetve a Gyer. 145. § (4) bekezdés b) pontjában foglaltak szerint a szakértő eljárhatott a gyámhatóság kirendelése alapján, tevékenysége megfelelt az igazságügyi szakértőkről szóló 2005. évi XLVII. tv. 14. és 16. §-ainak, a hatóság által rendelkezésére bocsátott dokumentumokat használta fel, véleménye nem jogsértő.

Mindezek alapján arra a következtetésre jutott, hogy az alperesek terhére rótt magatartás nem sérti a felperes személyhez fűződő jogait, továbbá nem szolgálhat az államigazgatási jogkörben okozott kártérítési felelősség megállapításának alapjául sem.

- 8 -

Az ítélet ellen a felperes élt fellebbezéssel, amelyben az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítását kérte. Az V., a VII., a XII., a XI., a XV., a XVII., a XIX., a XX., a XXII. és XXIII.r. alperessel szemben előterjesztett keresetében foglaltakat változatlanul fenntartotta. Kiemelte, a XV. r. alperessel (Somogy Megyei Bíróság) szembeni keresetében nem csupán azt kifogásolta, hogy adatokat szolgáltatott a gyámhivatalnak pereinek számát illetően, hanem azt is, hogy erre nézve valótlan adatokat szolgáltatott, sérelmezte, hogy erre vonatkozóan az elsőfokú bíróság bizonyítást nem folytatott le.

Az V. és a XVII.r. alperesekkel szembeni keresetet elutasító rendelkezés kapcsán arra hivatkozott, miszerint a tételes és pontos törvényhelyre történő hivatkozás elmaradása nem mentheti fel a bíróságot a kereset elbírálásának kötelezettsége alól.

Sérelmezte, hogy a XI. és a XXIII.r. alperesekkel szembeni keresetét anélkül utasította el az elsőfokú bíróság, hogy előzetesen tájékoztatta volna őt arról, miszerint a megállapítási kereset előterjesztésének eljárásjogi feltételei nem állnak fenn. Ugyanakkor álláspontja szerint jogszerűen kért megállapítást, mivel az érintett alperesi ügyvédek nem megfelelő munkájukkal a tisztességes eljáráshoz való alkotmányos jogát is sértették, s ezzel személyiségi jogsérelem is megvalósult. Tévesnek minősítette a XXIII.r. alperes kifejtett

tevékenysége kapcsán megállapított ítéleti tényállást. Kifogásolta továbbá, hogy az elsőfokú bíróság nem döntött a VII.r. (Veszprém Megyei Bíróság), valamint a XXII.r. (XXII.rendű alperes neve) alperesek ellen előterjesztett kereseti kérelméről.

Az V., a VII., a XV., a XIX., a XX. és a XXII. r. alperesek fellebbezési ellenkérelmükben az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérték.

A további alperesek fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztettek elő.

A fellebbezés **nem alapos.**

A felperes az egyes alperesek vonatkozásában tett tényelőadásaira alapítottan keresetének jogcímeiként a tisztességes eljáráshoz, az adatvédelemhez, illetve személyhez fűződő jogainak megsértését jelölte meg, s - a IV., V., VI. és a XII.r. alperesek kivételével - keresete kizárólag a jogsértés megállapítására irányult. A Pp. 3. § (2) bekezdése szerint a bíróság - törvény eltérő rendelkezése hiányában - a felek által előterjesztett kérelmekhez és jognyilatkozatokhoz kötve van. A kérelemhez kötöttség azonban nem jelent jogcímhez kötöttséget, így nincs akadálya annak, hogy a bíróság a fél által előadott tények alapján a jogviszonyt a jogszabályoknak megfelelően minősítve bírálja el (BDT. 2007.1543.). A tisztességes eljáráshoz való jog alkotmányos alapjog (Alkotmány 57. §, Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdés), amelynek megsértése számos módon megvalósulhat, azonban többlettényállás hiányában nem eredményez személyiségi jogsértést. A felperes által előadottak nem valósítják meg a személyhez fűződő jogok sérelmét, megalapozottságuk esetén államigazgatási, illetve bírósági jogkörben (Ptk. 349. §), valamint szerződésen kívül okozott kár (Ptk. 339. §) megtérítésére adnak lehetőséget. Ebből következően

- 9 -

Pf.II.20.068/2012/7. szám

elsődlegesen a megállapításra irányuló kereset jogszabályi feltételeinek fennálltát kellett vizsgálni.

A Pp. 123. §-a szerint megállapításra irányuló kereseti kérelemnek csak akkor van helye, ha a kért megállapítás a felperes jogainak az alperessel szemben való megóvása végett szükséges, és a felperes a jogviszony természeténél fogva vagy a kötelezettség lejártának hiányában vagy valamely más okból teljesítést nem követelhet. A megállapításra irányuló kereset előterjesztésének tehát két konjunktív feltétele van: a jogvédelem szükségessége, valamint a teljesítés követelésének kizártsága. E két feltétel bármelyikének hiánya esetén megállapítási per nem indítható (BDT. 2005. 1250.). A fentiek alapján az állapítható meg, hogy a felperes keresete - tartalmát tekintve - a VII.r. alperesi jogelőd, a XI.r., a XIII.r., a XXI.r. alperes jogelőde vonatkozásában a kárfelelősség megállapítására irányult. A felperes maga sem állította, hogy az érintett alperesek magatartása miatt kára keletkezett, következésképp teljesítést ugyan nem követelhet, de nem merült fel peradat arra nézve sem, hogy a kért megállapítás hiányában jogai az alperesek által veszélyeztetve lennének. Lényeges továbbá, hogy a jogvédelem szükségességének az alperessel szemben kell fennállnia, ennek hiányában megállapításra irányuló kereset nem indítható (BDT.

2000.323., BH. 2001.588.I.). A megállapítási kereset jogszabályi feltételei fennálltnak hiányában a keresetet el kellett utasítani az alperesek magatartása jogellenességnek érdemi vizsgálata nélkül.

Annnyiban helytálló a felperes fellebbezése, hogy bár az elsőfokú bíróság ítéletével a felperes valamennyi alperessel szemben előterjesztett keresetét elutasította, határozatának indokolásában nem tért ki a XXII.rendű alperes neve XXII.r. alperessel, valamint a VII.rendű alperes neve VII.r. alperes jogelődjével szemben előterjesztett kereset elutasításának az indokaira. Az indokolási kötelezettség elmulasztása miatt azonban az elsőfokú határozat hatályon kívül helyezésére a Pp. 252. § (2) bekezdése alapján csak akkor kerülhet sor, ha az elsőfokú határozatból és az eljárás adataiból nem állapítható meg, hogy az elsőfokú bíróság döntését mire alapította, s ezért az érdemi határozat nem bírálható felül. Ha azonban az érdemi döntéshez szükséges adatok rendelkezésre állnak, érdemi döntést kell hozni (Legfelsőbb Bíróság PK. 206. számú állásfoglalása b.) pont). Jelen esetben mind a VII.r., mind a XXII.r. alperessel szemben előterjesztett kereset elbírálásához szükséges adatok rendelkezésre állnak. A VII.r. alperesi jogelőd vonatkozásában a periratokban fellelhető adatok egyértelművé teszik, hogy a megállapítási kereset jogszabályi feltételei nem állnak fenn, ezért szükségtelen annak vizsgálata, hogy az a VII. r. alperes jogelődjének 5.P.20.533/2007. számú ügyben folytatott eljárása a jogszabályoknak megfelelt-e. A felperes XXII.rendű alperes neve XXII.r. alperessel szemben előterjesztett keresetének megalapozatlansága ugyancsak megállapítható a periratok alapján. A Pp. 121. § (1) bekezdés c) pontja szerint ugyanis a felperesnek keresetében elő kell adnia az érvényesíteni kívánt jogot, az alapjául szolgáló

- 10 -

tényeknek és azok bizonyítékainak előadásával, továbbá az e) pont szerint a bíróság döntésére irányuló határozott kereseti kérelmet kell tartalmaznia. A felperes tényállásban ismertetett keresetének XXII.r. alperesre történő kiterjesztése kapcsán tett előadása e követelményeknek nem felel meg, ezért a kereset elutasításának van helye (BDT. 2010.2326.).

Amennyiben helytálló az a felperesi előadás, miszerint a XII.rendű alperes neve XV.r. alperesi jogelőd valótn adatokat szolgáltatott a gyámhivatal részére a felperes pereinek számát illetően, az erre vonatkozó kártérítési felelősséget megalapozó jogsértés megállapítására nem kerülhet sor jelen perben, ez esetben a jogmegóvási szükséglet ugyancsak hiányzik, hiszen a felperes a gondnokság alá helyezés iránti perben erre védekezésként hivatkozhat. Nincs helye ugyanis önálló megállapítási keresetként érvényesíteni a keresettel szemben védekezésként felhozható igényt, mivel ilyen esetben a jogmegóvási szükséglet hiányában nem állnak fenn a megállapítási kereset eljárásjogi feltételei (BDT. 2009.2145/I.).

A felperes a Veszprém Megyei Törvényszék VII.r., a XV.r., a XII.r. alperesek jogelődeivel, valamint a XX.r. alperesekkel szemben keresetét arra alapította, miszerint azzal, hogy a gyámhatóság részére adatot szolgáltatott a felperes érintett bíróság előtt indult pereinek számáról, megsértették a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. tv. (Avtv.) rendelkezéseit. A törvény meghatározza a jogszerűtlen adatkezelés (amelybe az adatok rendszerezése, felhasználása, továbbítása

stb. is beletartozik) esetén alkalmazandó jogkövetkezményeket. E szerint a bírósági jogérvényesítés során a bíróságtól a 17. § (4) bekezdése alapján kérni lehet, hogy a bíróság kötelezze az adatkezelőt a tájékoztatás megadására, az adat helyesbítésére, törlésére, az automatizált egyedi döntés megsemmisítésére, az érintett tiltakozás jogának figyelembevételére, illetve a jogszabályban meghatározott személy által kért adat kiadására. Amennyiben pedig az adatok jogellenes kezelésével vagy a technikai adatvédelem követelményeinek megszegésével az adatkezelő kárt okoz, a 18. § (1) bekezdése alapján kártérítésre kötelezhető. A felperes keresete e vonatkozásban is megállapításra irányul, a megállapítási kereset előterjesztésének eljárásjogi feltételei azonban hiányoznak. Lényeges emellett, hogy az érintett adatok nem minősülnek magántitoknak, ezért azok kiadása a Ptk. 81. § (1) bekezdése alapján személyhez fűződő jogot sem sért. Ennek hiányában pedig a Ptk. 84. § (1) bekezdés a) pontja szerinti objektív jogkövetkezmény, a jogsértés megállapítására sem kerülhet sor.

Alapítanul kifogásolja a felperes fellebbezésében, hogy az elsőfokú bíróság nem tájékoztatta a megállapítási kereset eljárásjogi feltételeinek hiányáról. A Pp. 3. § (3) bekezdése szerint a bíróságnak a felet a jogvita eldöntése érdekében a bizonyításra szoruló tényekről, a bizonyítási teherről, illetve a bizonyítás sikertelenségének a következményeiről kell tájékoztatnia. A jogi képviselő nélkül eljáró félnek a Pp. 7. § (2) bekezdése alapján a perbeli eljárási jogairól és kötelezettségeiről, valamint a pártfogó ügyvédi képviselőt engedélyezésének a lehetőségéről szükséges tájékoztatást nyújtani. Ebből következően a bíróság tájékoztatási kötelezettsége

- 11 -

Pf.II.20.068/2012/7. szám

csak a perbe vitt jog eljárásjogi érvényesítésének módjára vonatkozhat, nem terjedhet ki az anyagi jog alapján elméletileg lehetséges keresetváltoztatásra. E tekintetben tehát nem terhelte az elsőfokú bíróságot tájékoztatási kötelezettség.

A felperes V.r. alperes jogelődjével (Országos Igazságszolgáltatási Tanács Hivatala), valamint a XII.r. alperessel szembeni keresete 500 ezer forint kártérítés megfizetésére irányult. Erre tekintettel az előzőekben írtaktól eltérően az érintett alperesek vonatkozásában az ítéletábrának érdemben kellett vizsgálnia a kártérítési felelősség jogszabályi feltételeinek fennálltát.

Az elsőfokú bíróság megalapozottan utasította el az V.r. alperesi jogelőddel szembeni keresetet, helytállóan állapította ugyanis meg, hogy a felperes nem tett konkrét tényelőadást arra nézve, hogy miben nyilvánul meg az V.r. alperes jogellenes magatartása, ezért az ítéletábrla e körben csupán visszautal az elsőfokú ítélet helyes indokaira. Az V.r. alperes jogelődjé az elsőfokú eljárás XVII.r. alperese is (Országos Igazságszolgáltatási Tanács), amely tekintetében a fentiekben írt indokok alapján ugyancsak helytálló az elsőfokú ítélet elutasító rendelkezése.

A Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzat Polgármesteri Hivatal XII.r. alperes kártérítési felelősségének megállapítására a Ptk. 349. § (1) bekezdésében írt speciális és a Ptk. 339. § (1) bekezdése szerinti általános feltételek megvalósulása esetén kerülhet sor. Ennek alapján a Pp. 164. § (1) bekezdése alapján a felperest terhelte annak bizonyítása, hogy a XII.r. alperes jogellenes magatartásával okozati összefüggésben kára keletkezett, s

a kár rendes jogorvoslattal nem volt elhárítható, illetve a kár elhárítására alkalmas rendes jogorvoslati lehetőségeket igénybe vette.

Helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a XII.r. alperes a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX.10.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Gyer.) 144. § (1) bekezdésében írt jogszabályi rendelkezés alapján indította meg a pert a felperes cselekvőképességet érintő gondnokság alá helyezése iránt. A Gyer. 145. § (4) bekezdés a) - d) pontja sorolja fel azokat az okiratokat, amelyeket a keresetlevélhez csatolni kell. Ezek közé tartozik - többek között - a gondnokság alá helyezendő személy elmeállapotára vonatkozó szakorvosi vélemény, valamint a lakóhelyén készített környezettanulmány. A csatolt dokumentumokból kitűnik, hogy a gyámhatóság ezeket a Veszprémi Városi Bíróságon előterjesztett keresetleveléhez csatolni a felperes együttműködésének hiányában nem tudta. A bíróság hiánypótlásra vonatkozó felhívása keretében kísérelte meg 2009. novemberében ismételtlen a környezettanulmány elkészítését, illetve rendelkezett szakértő kirendeléséről. Alaptalanul hivatkozik a felperes arra, hogy ezen intézkedéseket a XII.r. alperes kizárás okán nem tehetette volna meg. A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. tv. (a továbbiakban: Ket.) 42. §-a szabályozza a kizárásra vonatkozó rendelkezéseket. A hatóságra vonatkozó kizárási okot a 42. § (4) bekezdése, illetve (6) bekezdése határozza meg. A (4) bekezdés alapján az ügy elintézésében nem vehet részt az a hatóság, amelynek jogát vagy jogos érdekét az ügy közvetlenül érinti, a (6) bekezdés alapján pedig az ügy elintézésében akkor nem vehet részt a hatóság, ha a kizárási ok a vezetőjével

- 12 -

szemben merül fel. Az ügy elintézése alatt a hatósági ügy értendő, amelynek fogalmát a 12. § (2) bekezdése határozza meg. E szerint közigazgatási hatósági ügy

- a) minden olyan ügy, amelyben a közigazgatási hatóság az ügyfelet érintő jogot vagy kötelességet állapít meg, adatot, tényt vagy jogosultságot igazol, hatósági nyilvántartást vezet, vagy hatósági ellenőrzést végez,
- b) a tevékenység gyakorlásához szükséges nyilvántartásba vétel és nyilvántartásból való törlés - a fegyelmi és etikai ügyek kivételével - ha törvény valamely tevékenység végzését vagy valamely foglalkozás gyakorlását köztisztviselési vagy más szervezeti tagsághoz köti.

A XII.r. alperes környezettanulmány, illetve szakértői vélemény készítésével kapcsolatos tevékenysége a közigazgatási hatósági ügy körébe nem vonható. A XII.r. alperes a Gyer. 145. § (4) bekezdésén, illetve a Pp. 121. § (2) bekezdésén alapuló bizonyítékok szolgáltatására vonatkozó jogszabályi kötelezettségének tett eleget, amikor megkísérelte ezek beszerzését. Ugyanez vonatkozik a tanúk meghallgatására is.

Annak érdekében, hogy a gyámhatóság állást tudjon foglalni abban a kérdésben, miszerint a gondnokság alá helyezés iránti per megindításának a feltételei fennállnak-e, a tényállást tisztáznia kell, ehhez pedig - tekintve, hogy a Baranya Megyei Bíróság erre vonatkozó megkeresését a felperes perlekedési hajlamára alapította - a Ket. 26. § c) pontja alapján eljárva be kellett szereznie a szükséges adatokat a bíróságtól. A jogszabályban írt kötelezettség teljesítése a jogellenességet kizárja.

Alapítván kifogásolja a felperes a „panaszával” kapcsolatos ügyintézés is. A felperes a 2004. március 4. napján kelt beadványában a gyámhatósági ügyintéző eljárását sérelmezte. E panasz elbírálása nem a polgármester, hanem a munkáltatói jogkör gyakorlójának a hatáskörébe tartozik, aki a gyámhivatal vezetője.

Mindezen túl rámutat az ítélet arra, hogy a peradatok alapján nem állapítható meg az sem, miszerint a XII.r. alperes magatartásával okozati összefüggésben a felperesnek kára keletkezett, annak mibenlétére tényelőadást sem tett.

Mindezekre tekintettel az ítélet az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintve, a megfellebbezett rendelkezéseit a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A felperes személyes költségmentessége folytán le nem rótt 6 600 000 Ft fellebbezési érték alapján számított (ltv. 39. § (1) bekezdés, (3) bekezdés c) pont, 40. § (1) bekezdés) fellebbezési eljárási illetéket, valamint a felperes képviselőjét ellátó pártfogó ügyvéd díját a 6/1986. (VI.26.) IM. rendelet 14. §-a alapján a 13. § (1) bekezdésében foglaltakra figyelemmel az állam viseli.

- 13 -

Pf.II.20.068/2012/7. szám

Az alpereseknek a másodfokú eljárásban költsége nem merült fel, ezért arról az ítéletnek rendelkeznie nem kellett.

Az ítélet az ítéletet a Pp. 256/A. § f) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Szeged, 2012. május 7.

Dr. Szeghő Katalin sk.	Zanócné dr. Ocskó Erzsébet sk.	Bereczkyné dr. Lengyel Nóra sk.
a tanács elnöke	előadó bíró	táblabíró